

Ročník 2004

SBÍRKA ZÁKONŮ

ČESKÁ REPUBLIKA

Částka 76

Rozeslána dne 30. dubna 2004

Cena Kč 12,50

O B S A H:

232. Vyhláška, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, týkající se klasifikace, balení a označování nebezpečných chemických látek a chemických přípravků
-

232

VYHLÁŠKA

ze dne 20. dubna 2004,

kterou se provádějí některá ustanovení zákona o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, týkající se klasifikace, balení a označování nebezpečných chemických látek a chemických přípravků

Ministerstvo průmyslu a obchodu stanoví podle § 3 odst. 7, § 19 odst. 3 a § 20 odst. 7 zákona č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, (dále jen „zákon“):

- g) standardní věty označující specifickou rizikovost (R-věta),
h) standardní pokyny pro bezpečné zacházení (S-věta).

§ 1

Předmět úpravy

Tato vyhláška upravuje v souladu s právem Evropských společenství¹⁾

- Seznam závazně klasifikovaných nebezpečných chemických látek (dále jen „Seznam“) a způsob jeho používání,
- obecné postupy pro hodnocení a označování nebezpečných vlastností chemických látek (dále jen „látka“) a chemických přípravků (dále jen „přípravek“),
- konvenční výpočtové metody hodnocení nebezpečných vlastností přípravků na základě vlastností fyzikálně-chemických, nebezpečných pro zdraví a nebezpečných pro životní prostředí,
- další náležitosti obalů nebezpečných přípravků určených k prodeji spotřebiteli,
- náležitosti označování nebezpečných látek, nebezpečných přípravků a přípravků, které mohou představovat specifické nebezpečí pro zdraví nebo životní prostředí,
- výstražné symboly a písmenná označení nebezpečných vlastností fyzikálně-chemických a vlastností nebezpečných pro zdraví nebo životní prostředí,

§ 2

Stanovení Seznamu a způsobu jeho používání, obecných postupů a konvenčních výpočtových metod

(1) Seznam a způsob jeho používání je uveden v příloze č. 1.

(2) Obecné postupy pro hodnocení a označování nebezpečných vlastností látek a přípravků jsou uvedeny v příloze č. 2.

(3) Konvenční výpočtové metody hodnocení nebezpečných vlastností přípravků na základě vlastností fyzikálně-chemických, nebezpečných pro zdraví a nebezpečných pro životní prostředí jsou uvedeny v příloze č. 3.

§ 3

Další náležitosti obalů nebezpečných přípravků určených k prodeji spotřebiteli

(1) Kromě požadavků uvedených v zákoně musí obaly nebezpečných přípravků určených k prodeji spotřebiteli splňovat tyto požadavky:

- obal obsahující nebezpečný přípravek, představující nebezpečí poškození plic (Xn, R 65) a klasifikovaný a označený podle přílohy č. 2, musí mít uzávěr odolný proti otevření dětmi, s výjimkou

¹⁾ Směrnice Rady ze dne 27. června 1967 o sblížení právních a správních předpisů týkajících se klasifikace, balení a označování nebezpečných látek (67/548/EHS), naposledy změněna nařízením Rady (ES) č. 807/2003 ze dne 14. dubna 2003, kterým se rozhodnutí 1999/468/ES přizpůsobují ustanovení týkající se výborů, které jsou nápomocny Komisi při výkonu jejich prováděcích pravomocí stanovených v opatřeních Rady přijatých v konzultačním řízení (jednomyslnost).

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/45/ES ze dne 31. května 1999 o sblížení právních a správních předpisů členských států týkajících se klasifikace, balení a označování nebezpečných přípravků, naposledy změněna nařízením (ES) č. 1882/2003 Evropského parlamentu a Rady ze dne 29. září 2003, kterým se rozhodnutí Rady 1999/468/ES přizpůsobují ustanovení týkající se výborů, které jsou nápomocny Komisi při výkonu jejich prováděcích pravomocí stanovených v opatřeních přijatých postupem podle článku 251 Smlouvy o ES.

Směrnice Rady ze dne 27. července 1976 o sblížení právních a správních předpisů týkajících se omezení uvádění na trh a používání některých nebezpečných látek a přípravků (76/769/EHS), naposledy změněna směrnicí Komise 2004/21/ES, kterou se po 30. mění směrnice 76/769/EHS.

přípravku uváděného na trh v aerosolovém rozprašovači²⁾ nebo v obalu vybaveném nerozebíratelně připojeným rozstříkacím zařízením,

b) obal obsahující nebezpečný přípravek, který obsahuje nejméně jednu z látek:

1. methanol (číslo CAS 67-56-1, číslo ES 200-659-6) v koncentraci rovné nebo vyšší než 3 %,
2. dichlormethan (číslo CAS 75-09-2, číslo ES 200-838-9) v koncentraci rovné nebo vyšší než 1 %,

musí mít uzávěr odolný proti otevření dětmi.

(2) Uzávěry odolné proti otevření dětmi se pokládají za odpovídající podle § 19 odst. 2 písm. a) zákona, splňují-li požadavky vyplývající z příslušných technických norem.³⁾

(3) Hmatatelné výstrahy pro nevidomé se pokládají za odpovídající podle § 19 odst. 2 písm. a) a b) zákona, splňují-li požadavky vyplývající z příslušné technické normy.⁴⁾

Náležitosti označování nebezpečných látek a nebezpečných přípravků

§ 4

Názvy nebezpečných látek v nebezpečných přípravcích

(1) Chemický název nebezpečné látky nebo látek přítomných v nebezpečném přípravku se uvede v souladu s následujícími pravidly:

- a) u přípravku klasifikovaného jako vysoce toxický, toxický a zdraví škodlivý se uvedou názvy látek vysoce toxických, toxických a zdraví škodlivých přítomných v koncentracích, které se rovnají nebo jsou vyšší než nejnižší limit (limit X_n) uvedený pro každou z nich v Seznamu, nebo v případě, že v Seznamu nejsou limity uvedeny, použijí se limity uvedené v příloze č. 3 části druhé oddílu B, tabulce I, II nebo III,
- b) u přípravku klasifikovaného jako žíravý se uvedou názvy látek žíravých přítomných v koncentracích, které se rovnají nebo jsou vyšší než nejnižší limit (limit X_i) uvedený pro každou z nich v Seznamu, nebo v případě, že v Seznamu nejsou limity uvedeny, použijí se limity uvedené v příloze č. 3 části druhé oddílu B, tabulce IV,
- c) v označení nebezpečného přípravku se uvedou názvy nebezpečných látek, které jsou důvodem pro

klasifikaci přípravku v jedné nebo několika následujících skupinách a kategoriích nebezpečnosti:

1. karcinogenní kategorie 1, 2 nebo 3,
2. mutagenní kategorie 1, 2 nebo 3,
3. toxický pro reprodukci kategorie 1, 2 nebo 3,
4. vysoce toxický, toxický nebo zdraví škodlivý vzhledem k neletalním účinkům po jednorázové expozici,
5. toxický nebo zdraví škodlivý vzhledem k závažným účinkům po opakované nebo dlouhodobé expozici,
6. senzibilizující,

d) v označení nebezpečného přípravku se uvede název nebezpečné látky, pro kterou je přípravek klasifikován jako výbušný, oxidující, extrémně hořlavý, vysoce hořlavý, hořlavý, dráždivý nebo nebezpečný pro životní prostředí pouze v tom případě, pokud je tento název nutno uvést z důvodů stanovených v písmenu a), b) nebo c),

e) pro identifikaci nebezpečných látek, které představují hlavní rizika pro zdraví, stačí zpravidla uvést názvy maximálně čtyř těchto látek.

(2) V označení nebezpečných přípravků, které obsahují látky výlučně klasifikované jako:

a) dráždivé, s výjimkou látek, kterým je přiřazena věta R 41 podle přílohy č. 5, nebo dráždivé ve spojení s jednou nebo více následujícími vlastnostmi:

1. výbušný,
2. oxidující,
3. extrémně hořlavý,
4. vysoce hořlavý,
5. hořlavý,
6. nebezpečný pro životní prostředí,

nebo

b) zdraví škodlivé nebo zdraví škodlivé ve spojení s jednou nebo více následujícími vlastnostmi:

1. výbušný,
2. oxidující,
3. extrémně hořlavý,
4. vysoce hořlavý,
5. dráždivý,
6. nebezpečný pro životní prostředí, mající akutní letální účinky,

²⁾ Nařízení vlády č. 194/2001 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na aerosolové rozprašovače.

³⁾ ČSN EN 28317+AC (77 0410) „Balení odolné dětem. Požadavky a postupy zkoušení opět uzavíratelných obalů“. ČSN EN 862 (77 0411) „Obaly – Obaly odolné dětem – Požadavky a zkušební postupy pro opakovaně neuzavíratelné obaly určené pro jiné než farmaceutické výrobky“.

⁴⁾ ČSN EN ISO 11683 (77 4001) „Balení – Hmatatelné výstrahy – Požadavky“ a tisková oprava č. 1.

lze použít v souladu s § 20 odst. 8 zákona místo názvů těchto látek názvy, které identifikují nejdůležitější chemické funkční skupiny, nebo jejich názvy alternativní.⁵⁾

§ 5

Volba výstražného symbolu

(1) Výstražné symboly a písmenná označení nebezpečných vlastností jsou uvedeny v příloze č. 4.

(2) Výstražný symbol zahrnuje grafický symbol ve formě piktoqramu a slovní vyjádření nebezpečnosti.

(3) Pro vyjádření nebezpečných vlastností látek a přípravků lze použít také písmenná označení nebezpečných vlastností.

(4) Výstražné symboly a písmenná označení nebezpečných vlastností se nestanoví pro nebezpečné vlastnosti uvedené v § 2 odst. 5 písm. e), k), l), m) nebo n) zákona.

(5) Nebezpečným látkám uvedeným v Seznamu se přiřadí výstražné symboly v něm uvedené.

(6) Nebezpečným látkám neuvedeným v Seznamu a nebezpečným přípravkům se výstražné symboly přiřadí podle kritérií uvedených v přílohách č. 2 a 3.

(7) Je-li nebezpečné látce nebo nebezpečnému přípravku přiřazeno více výstražných symbolů a není-li v Seznamu uvedeno jinak, platí, že

- a) při přiřazení výstražného symbolu pro „T“ nebo „T+“ současně s výstražnými symboly pro „Xn“, „Xi“ nebo pro „C“ nemusí být použity symboly pro „Xn“, „Xi“ a pro „C“,
- b) při přiřazení výstražného symbolu pro „C“ současně s výstražnými symboly pro „Xn“ nebo „Xi“ nemusí být použity výstražné symboly pro „Xn“ a „Xi“,
- c) při přiřazení výstražného symbolu pro „E“ současně s výstražnými symboly pro „F+“, „F“ nebo pro „O“ nemusí být použity výstražné symboly pro „F+“, „F“ a pro „O“,
- d) při přiřazení výstražného symbolu pro „Xn“ současně s výstražným symbolem pro „Xi“ nemusí být použit výstražný symbol pro „Xi“.

(8) Každý grafický symbol pokrývá alespoň jednu desetinu plochy označení, nejméně však 1 cm² této plochy. Grafický symbol je proveden v barvě černé na žlutooranžovém pozadí.

§ 6

Volba R-vět

(1) Seznam R-vět je uveden v příloze č. 5.

(2) V označení se R-věty uvedou podle přílohy č. 5.

(3) Nebezpečným látkám uvedeným v Seznamu se přiřadí R-věty v něm uvedené.

(4) Nebezpečným látkám neuvedeným v Seznamu a nebezpečným přípravkům se přiřadí R-věty podle kritérií uvedených v přílohách č. 2 a 3. Jestliže nebezpečná látka neuvedená v Seznamu nebo nebezpečný přípravek má více nebezpečných vlastností, přiřazují se R-věty odpovídající všem těmto vlastnostem.

(5) K popisu rizik zpravidla postačí šest R-vět. Pokud je přípravek zařazen do více než jedné skupiny nebezpečnosti, musí R-věty uvedené v označení zahrnovat všechna hlavní rizika související s přípravkem.

(6) U látek nebezpečných pro zdraví neuvedených v Seznamu se v označení musí uvést:

- a) R-věty odpovídající skupině nebezpečnosti, pro kterou je stanoven výstražný symbol,
- b) R-věty odpovídající jiným skupinám nebezpečnosti, pro které není stanoven výstražný symbol podle § 5 odst. 4.

(7) U nebezpečných látek neuvedených v Seznamu, jejichž nebezpečnost vyplývá z jejich fyzikálně-chemických vlastností, se v označení musí uvést R-věty odpovídající skupině nebezpečnosti, pro kterou je stanoven výstražný symbol.

(8) U látek nebezpečných pro životní prostředí neuvedených v Seznamu se v označení musí uvést R-věta (R-věty) odpovídající klasifikaci „nebezpečný pro životní prostředí“.

(9) U přípravků nebezpečných pro zdraví se v označení musí uvést:

- a) R-věty odpovídající skupině nebezpečnosti, pro kterou je stanoven výstražný symbol. Musí se uvést R-věty přiřazené složce nebo složkám přípravku, které způsobují zařazení přípravku do příslušné skupiny nebezpečnosti, podle tabulek obsažených v příloze č. 3 části druhé oddílu B,
- b) R-věty odpovídající jiným skupinám nebezpečnosti složek, pro které není stanoven výstražný symbol podle § 5 odst. 4.

(10) U přípravků, jejichž nebezpečnost vyplývá z fyzikálně-chemických vlastností, se v označení musí uvést R-věty podle kritérií uvedených v odstavci 9. To

⁵⁾ § 20 odst. 8 zákona č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů.

neplatí pro R-věty „extrémně hořlavý“ nebo „vysoce hořlavý“, které nemusí být uvedeny, pokud se v nich opakuje znění ze slovního vyjádření nebezpečnosti uvedeného ve výstražném symbolu.

(11) U přípravků nebezpečných pro životní prostředí se v označení musí uvést

- a) R-věta (R-věty) odpovídající klasifikaci „nebezpečný pro životní prostředí“,
- b) věta R 50/53, pokud byla kromě věty R 51/53 nebo R 52/53 nebo R 53 přiřazena věta R 50.

§ 7

Volba S-vět

(1) Seznam S-vět je uveden v příloze č. 6.

(2) V označení se S-věty uvedou podle přílohy č. 6.

(3) Nebezpečným látkám uvedeným v Seznamu se přiřadí S-věty v něm uvedené. Nejsou-li u látek v Seznamu uvedeny žádné S-věty, může výrobce nebo dovozce připojit kteroukoli vhodnou S-větu (S-věty).

(4) Nebezpečným látkám neuvedeným v Seznamu a nebezpečným přípravkům se S-věty přiřazují podle kritérií uvedených v příloze č. 2 a jejich konečný výběr se provede podle těchto kritérií:

- a) jde-li o S-věty týkající se odstraňování, uvede se jedna S-věta, pokud odstraňování materiálu a obalu představuje nebezpečí pro zdraví nebo životní prostředí,
- b) S-věty, které svým obsahem odpovídají R-větám, se v označení uvedou pouze tehdy, je-li účelem jejich uvedení zdůraznění specifického varování,
- c) S-věty se volí s ohledem na zamýšlené podmínky použití nebezpečných látek a nebezpečných přípravků (například stříkáním nebo v aerosolových rozprašovačích),
- d) věty S 1, S 2 a S 45 se musí uvést v označení všech vysoce toxických, toxických a žíravých látek a přípravků prodávaných spotřebiteli,
- e) věty S 2 a S 46 se musí uvést v označení ostatních nebezpečných látek a nebezpečných přípravků prodávaných spotřebiteli, s výjimkou látek a přípravků klasifikovaných pouze jako nebezpečné pro životní prostředí.

§ 8

Označování některých skupin nebezpečných látek a nebezpečných přípravků

(1) Kromě údajů uvedených v zákoně se nebezpečné přípravky

- a) určené k prodeji spotřebiteli,
- b) určené k použití stříkáním nebo rozprašováním,
- c) obsahující látku s přiřazenou větou R 33,

d) obsahující látku s přiřazenou větou R 64, označí podle přílohy č. 7.

(2) Výrobky obsahující azbest se kromě údajů uvedených v zákoně označí podle přílohy č. 8.

(3) Pro označení nebezpečných látek a nebezpečných přípravků v obalech, jejichž obsah nepřesahuje 125 ml, platí:

- a) u látek, které jsou klasifikovány jako vysoce hořlavé, hořlavé, oxidující nebo dráždivé, není nutno uvádět v označení R-věty a S-věty. To platí i pro označování látek klasifikovaných jako „zdraví škodlivé“, pokud nejsou určeny pro prodej spotřebiteli,
- b) u přípravků, které jsou klasifikovány jako vysoce hořlavé, oxidující, dráždivé, s výjimkou přípravků s přiřazenou větou R 41, nebo nebezpečné pro životní prostředí s přiřazeným výstražným symbolem pro „N“, není nutno uvádět v označení R-věty a S-věty,
- c) u přípravků, které jsou klasifikovány jako hořlavé nebo nebezpečné pro životní prostředí a nemají přiřazen výstražný symbol pro „N“, se v označení uvedou R-věty, ale není nutno uvádět S-věty.

(4) Nebezpečné látky

- a) plyny obecně, pokud jsou přepravovány v lahvích na přepravu plynů,
 - b) propan, butan nebo zkapalněný ropný plyn (LPG) v nádobách pro plyny,
 - c) kovy v celistvé formě,
 - d) látky klasifikované větou R 65,
- se označí podle přílohy č. 9.

(5) Nebezpečné přípravky

- a) plynné přípravky (plynné směsi), pokud jsou přepravovány v lahvích na přepravu plynů,
 - b) přípravky obsahující odorizovaný propan, butan nebo zkapalněný ropný plyn (LPG) v nádobách pro plyny,
 - c) slitiny, přípravky obsahující polymery a přípravky obsahující elastomery,
 - d) přípravky klasifikované větou R 65,
- se označí podle přílohy č. 9.

§ 9

Rozměry označení

(1) Rozměry štítku nebo plochy obalu nebezpečné látky nebo přípravku určené k označení jsou:

- a) nejméně 52 x 74 mm, pokud objem obalu nepřesahuje 3 l,
- b) nejméně 74 x 105 mm, pokud je objem obalu větší než 3 l a nepřesahuje 50 l,
- c) nejméně 105 x 148 mm, pokud je objem obalu větší než 50 l a nepřesahuje 500 l,

- d) nejméně 148 x 210 mm, pokud je objem obalu větší než 500 l.

§ 10

Přípravky, které mohou představovat specifické nebezpečí pro zdraví nebo životní prostředí

Přípravky, které mohou představovat specifické nebezpečí pro zdraví nebo životní prostředí, se označí vedle údajů stanovených § 20 odst. 3 zákona též způsobem uvedeným v příloze č. 10.

§ 11

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se vyhláška č. 26/1999 Sb., o způsobu provedení a označení obalů nebezpečných chemických látek a přípravků.

§ 12

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vstupu smlouvy o přistoupení České republiky k Evropské unii v platnost.

Ministr:

Ing. **Urban** v. r.

UPOZORNĚNÍ ODBĚRATELŮM

Přílohy č. 1 až 10 k vyhlášce č. 232/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů, týkající se klasifikace, balení a označování nebezpečných chemických látek a chemických přípravků, se vyhlášují v samostatné příloze této částky vydávané současně (str. 4225 – 4920)

Redakce

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, pošt. schr. 10, 149 01 Praha 415, telefon: 272 927 011, fax: 974 887 395 – **Redakce:** Ministerstvo vnitra, Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/SB, 170 34 Praha 7-Holešovice, telefon: 974 832 341 a 974 833 502, fax: 974 833 502 – **Administrace:** písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon: 519 305 161, fax: 519 321 417. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel.: 00421 2 44 45 46 28, fax: 00421 2 44 45 46 27. **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha na rok 2004 činí 3000,- Kč, druhá záloha na rok 2004 činí 3000,- Kč) – Vychází podle potřeby – **Distribuce:** MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, celoroční předplatné – 516 205 176, 519 305 176, objednávky jednotlivých částek (dobírky) – 516 205 179, 519 305 179, objednávky-knihkupci – 516 205 161, 519 305 161, faxové objednávky – 519 321 417, e-mail – sbirky@moraviapress.cz, zelená linka – 800 100 314. **Internetová prodejna:** www.sbirkyzakonu.cz – **Drobný prodej** – **Benešov:** Oldřich HAAGER, Masarykovo nám. 231; **Brno:** Ing. Jiří Hrazdil, Vranovská 16, SEVT, a. s., Česká 14, Knihkupectví JUDr. Oktavián Kocián, Příkop 6, tel.: 545 175 080; **Břeclav:** Prodejna tiskovin, 17. listopadu 410, tel.: 519 322 132, fax: 519 370 036; **České Budějovice:** SEVT, a. s., Česká 3, tel.: 387 432 244; **Hradec Králové:** TECHNOR, Wonkova 432; **Hrdějovice:** Ing. Jan Fau, Dlouhá 329; **Cheb:** EFREX, s. r. o., Karlova 31; **Chomutov:** DDD Knihkupectví – Antikvariát, Ruská 85; **Kadaň:** Knihařství – Přibíková, J. Švermy 14; **Kladno:** eL VaN, Ke Stadionu 1953; **Klatovy:** Krameriovo knihkupectví, nám. Míru 169; **Liberec:** Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; **Litoměřice:** Jaroslav Tvrdík, Lidická 69, tel.: 416 732 135, fax: 416 734 875; **Most:** Knihkupectví „U Knihomila“, Ing. Romana Kopková, Moskevská 1999; **Olomouc:** ANAG, spol. s r. o., Denisova č. 2, Zdeněk Chumchal – Knihkupectví Tycho, Ostružnická 3; **Opava:** FERRAM, a. s., prodejna KNIHA Mezi trhy 3; **Ostrava:** LIBREX, Nádražní 14, Profesio, Hollarova 14, SEVT, a. s., Nádražní 29, Petr Gřeš, Markova 34; **Otrokovice:** Ing. Kučeřík, Jungmannova 1165; **Pardubice:** LEJHANEC, s. r. o., třída Míru 65; **Plzeň:** TYPOS, a. s. Úslavská 2, EDICUM, Vojanova 45, Technické normy, Lábkova pav. č. 5; **Praha 1:** Dům učebnic a knih Černá Labuť, Na Poříčí 25, FIŠER-KLEMENTINUM, Karlova 1, LINDE Praha, a. s., Opletalova 35, NEOLUXOR s. r. o., Václavské nám. 41; **Praha 2:** ANAG, spol. s r. o., nám. Míru 9 (Národní dům); **Praha 4:** SEVT, a. s., Jihlavská 405, Donáška tisku, Nuselská 53, tel.: 272 735 797-8; **Praha 5:** SEVT, a. s., E. Peškové 14; **Praha 6:** PPP – Staňková Isabela, Puškinovo nám. 17; **Praha 8:** JASIPA, Zenklova 60, Specializovaná prodejna Sbírky zákonů, Sokolovská 35, tel.: 224 813 548; **Praha 9:** Abonentní tiskový servis-Ing. Urban, Jablonecká 362, po-pá 7-12 hod., tel.: 286 888 382, e-mail: tiskovy.servis@abonent.cz; **Praha 10:** BMSS START, s. r. o., Vinohradská 190; **Přerov:** Knihkupectví EM-ZET, Bartošova 9, Jana Honková – YAHOO – i – centrum, Komenského 38; **Sokolov:** KAMA, Kalousek Milan, K. H. Borovského 22, tel.: 352 303 402; **Šumperk:** Knihkupectví D & G, Hlavní tř. 23; **Tábor:** Milada Šimonová – EMU, Budějovická 928; **Teplíce:** Knihkupectví L & N, Masarykova 15; **Trutnov:** Galerie ALFA, Bulharská 58; **Ústí nad Labem:** Severočeská distribuční, s. r. o., Havířská 327, tel.: 475 259 032, fax: 475 259 029, Kartoan, s. r. o., Solvayova 1597/3, Vazby a doplňování Sbírek zákonů včetně dopravy zdarma, tel.+fax: 475 501 773, www.kartoon.cz, e-mail: kartoon@kartoon.cz; **Zábřeh:** Mgr. Ivana Patková, Žižkova 45; **Zatec:** Prodejna U Pivovaru, Žižkovo nám. 76, Jindřich Procházka, Bezděkov 89 – Vazby Sbírek, tel.: 415 712 904. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. **Reklamacce:** informace na tel. číslech 516 205 174, 519 305 174. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnícká osoba), rodné číslo (fyzická osoba). **Podávání novinových zásilek** povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.